

Ірина Шевчук

**Методика вивчення
змістової лінії « Числа. Дії з числами»
початкового курсу математики**

Навчальний посібник

УДК 378. 016:51(075.8)

Ш37

*Рекомендовано до друку Вченою радою факультету початкової освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол № 2 від 27 вересня 2018 року)*

Шевчук Ірина Василівна – доцент кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Рецензенти:

Г.І. Коберник – канд. пед наук, професор Уманського педагогічного університету імені Павла Тичини

О.А. Комар – доктор педагогічних наук, професор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Шевчук І. В.

Ш37   Методика вивчення змістової лінії «Числа. Дії з числами» початкового курсу математики / навч. посіб. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2018. – 107 с.

У посібнику розкриваються методичні підходи до вивчення змістової лінії «Числа. Дії з числами» початкового курсу математики. Основна увага матеріалу навчального посібника зосереджена на методичні підходи для засвоєння учнями нумерації чисел та усних і письмових обчислень. У посібнику подані зразки математичних диктантів, розроблені алгоритми письмового множення і ділення. Зміст навчального посібника включає систему завдань та вправ, за допомогою яких вчитель початкової школи зможе уточнювати та поглиблювати предметну математичну компетентність учнів. Навчальний посібник рекомендований для студентів факультету початкової освіти та вчителів початкової школи.

УДК 378. 016:51(075.8)

© Шевчук І.В., 2018

ВСТУП

Перші уявлення про число набуті людьми в давнину. Вони виникли у процесі практичної діяльності людства (необхідність порахувати кількість людей, тварин, плодів, різних виробів людини та інших предметів. Результатом лічби є числа один, два, три тощо. Ці числа називаються натуральними.

Так, поняття про натуральне число є одним із найпростіших понять. Його можна пояснити лише предметним показом. Ряд цілих чисел 1, 2, 3, 4, 5, ... продовжується без кінця; він називається натуральним рядом.

Формування поняття про число і арифметичні дії – важка і відповідальна задача навчання арифметиці. Практика підтверджує, що той чи інший підхід до розкриття цих понять багато в чому буде визначати спрямування подальшого навчання. І виправдана та позиція, що змістова лінія «Числа. Дії з числами» проходить наскрізно через увесь початковий курс математики і є стрижнем, навколо якого вибудовуються всі інші змістові лінії курсу” У її межах розгортаються решта змістових ліній. Уявлення про натуральне число формується на основі оперування групами об’єктів навколишнього світу, у тому числі й геометричних фігур.

У першому класі учні вивчають нумерацію чисел першого десятка, числа і цифри для їх запису, опановують дії додавання і віднімання. Далі – нумерацію у межах 20 та 100; формують поняття розряду, принцип позиційного запису числа, вивчають випадки додавання й віднімання двоцифрових чисел, які ґрунтуються на нумерації; з метою ознайомлення – випадки додавання і віднімання у

З М І С Т

Вступ.....	3
1. Вивчення нумерації та арифметичних дій у межах 10.....	6
1.1. Методика вивчення нумерації у центрі «Десяток».....	6
1.2. Етапи вивчення арифметичних дій у межах 10.....	23
2. Вивчення нумерації та арифметичних дій у межах 100.....	33
2.1. Методика вивчення нумерації у центрі «Сотня».....	33
2.2. Вивчення арифметичних дій у центрі «Сотня».....	37
3. Вивчення нумерації чисел та арифметичних дій у центрі «Тисяча».....	56
3.1. Методика вивчення нумерації чисел у центрі «Тисяча».....	56
3.2. Вивчення арифметичних дій у центрі «Тисяча».....	62
4. Вивчення нумерації чисел та арифметичних дій у центрі «Багатоцифрові числа».....	70
4.1. Вивчення нумерації у центрі «Багатоцифрові числа».....	70
4.2. Вивчення арифметичних дій у центрі «Багатоцифрові числа».....	76
5. Методика вивчення частин (дробів).....	93
Список використаних джерел.....	103

Начальне видання

І. В. Шевчук

Методика вивчення змістової лінії «Числа. Дії з числами» початкового курсу математики

Видається в авторській редакції

Підписано до друку 14.11.2018 р. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Ум. друк. арк. 6,22
Тираж 100 прим. Замовлення № 2884

Видавничо-поліграфічний центр «Візаві»
20300, м. Умань, вул. Типчика, 18/19, вул. Садова, 2
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 2521 від 08.06.2006.
тел. (04744) 4-64-88, 3-51-33, (067) 104-64-88
vizavi-print.jimdo.com
e-mail: vizavi008@gmail.com
vizavisadova@gmail.com